

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 68

10 вересня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюллетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 68 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
[www.nbuv.gov.ua/siaz.html](http://www.nбуv.gov.ua/siaz.html)

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
Аналітичний ракурс	
Бусол Е.	
Євроінтеграція України: «за» и «против».....	7
Законодавча влада	23
Виконавча влада	29
Політика	38
Економіка	41
Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	49

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Робочий візит до Литовської Республіки Голови Верховної Ради України В. Рибака

6 вересня на запрошення голови Сейму ЛР відбувся робочий візит до Литовської Республіки Голови Верховної Ради України В. Рибака. Під час візиту український спікер провів зустрічі з головою Сейму В. Гедвіласом, президентом Литовської Республіки Д. Грибаускайте та за ініціативою литовської сторони з високим представником ЄС із зовнішніх зносин і безпекової політики, віце-президентом Європейської комісії К. Ештон і комісаром з розширення і європейської політики сусідства Ш. Фюле.

Під час зустрічі з В. Гедвіласом сторонами було обговорено питання міжпарламентської взаємодії, зокрема в рамках Трьохсторонньої міжпарламентської асамблей парламентів України, Литви та Польщі та по лінії міжпарламентських груп дружби, стан підготовки Україною до підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Голови обох парламентів підтримали бажання парламенту Молдови приєднатися до роботи Трьохсторонньої міжпарламентської асамблей парламентів, яка, на думку В. Гедвіласа, могла б на початку відбутися на рівні статусу спостерігача.

Литовська сторона запевнила в підтримці України на шляху до ЄС і висловила переконання, що Уода про асоціацію буде підписана під час листопадового саміту ЄС у Вільнюсі.

В. Рибак поінформував В. Гедвіласа про результати законодавчої роботи Верховної Ради України в рамках виконання вимог ЄС для підписання Угоди про асоціацію, зазначивши, що над цим завданням працюють усі гілки влади України. Він також запевнив співрозмовника, що протягом вересня – жовтня Україна завершить виконання всіх зобов'язань перед ЄС, і висловив сподівання, що вказаний документ буде підписано під час литовського головування.

Торкаючись, за ініціативою литовської сторони, відносин з Росією, В. Рибак зазначив, що відносини з Росією були й

залишаються важливими для України, адже ми тісно з нею пов'язані, там великий ринок і Україна зацікавлена в їхньому поглибленні.

Під час зустрічі з президентом Литви основною темою переговорів був стан підготовки України до підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС. Вона наголосила на важливості прийняття Верховною Радою України необхідних для прийняття ЄС позитивного рішення ряду законодавчих актів, необхідності тісної співпраці України з Венеціанською комісією, висловивши сподівання про підписання Угоди під час саміту у Вільнюсі й наголосивши на необхідності продовження роботи в напрямі проведення реформ після цієї події.

Голова Верховної Ради України поінформував співрозмовницю про прийняття за останні чотири дні семи законів України, необхідних для підписання Угоди, про проведення роботи над прийняттям інших необхідних законодавчих актів, зокрема закону про прокуратуру, зазначивши при цьому, що Президент України сформулював для всіх гілок влади чітку позицію – необхідність підписання Угоди про асоціацію. Торкаючись питання відносин з Росією, яке було порушене, В. Рибак зазначив, що Росія є стратегічним партнером – і Україна зацікавлена в активній співпраці з цією державою в інтересах обох сторін.

У відповідь на порушене Д. Грибаускайте питання про вибіркове правосуддя Голова Верховної Ради України запевнив, що робляться можливі кроки для пом'якшення ситуації з метою вирішення цієї проблеми, зазначивши при цьому, що наразі питання опрацьовується в юридичній площині.

Під час обговорення розвитку двостороннього співробітництва президент Литви поінформувала про готовність відвідати 19–22 вересня цього року Україну з метою участі в Х щорічній зустрічі «Ялтинська європейська стратегія».

Під час зустрічі з К. Ештон співрозмовниця відзначила значну роботу, проведену в останній час українським парламентом на євроінтеграційному напрямі, і висловила подяку Голові Верховної Ради України за його особистий внесок до цієї справи.

В. Рибак підкреслив, що в підходах до розбудови відносин з Європейським Союзом збігаються позиції всіх гілок влади, провідних парламентських сил, наголосивши, що це питання об'єднує українське суспільство, яке хоче жити за європейськими стандартами.

Голова Верховної Ради відзначив важливу роль Президента України в активізації законодавчої роботи щодо євроінтеграції, розповів про зустріч Президента з народними депутатами – представниками Партиї регіонів, присвячену цим питанням. На відкритті сесії Верховної Ради, звертаючись до народних депутатів, представників дипкорпусу, керівників регіонів, численних гостей, Президент України підкреслив значну роль парламенту в забезпеченні реалізації євроінтеграційного курсу країни.

Висловлюючи впевненість, що протягом найближчого часу – до кінця вересня – початку жовтня – вдастся завершити основну законодавчу роботу, що залишається, з точки зору виконання тих зобов'язань, які взяла на себе Україна. В. Рибак наголосив, що наразі Україна переживає історичний момент свого розвитку, пов'язаний з підготовкою підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

К. Ештон у свою чергу зазначила, що прийняття законодавства посилає позитивний сигнал усім державам-членам та інституціям ЄС, підтримка яких потрібна сьогодні Україні. Вона наголосила, що для неї особисто питання вибіркового правосуддя, без прив'язки до будь-яких особистостей, особливо важливе. Водночас є моменти символічного характеру, від вирішення яких багато залежить.

К. Ештон відзначила, що, з точки зору ЄС, тиск, який чинила Москва останнім часом на Україну, є неприйнятним, і висловила підтримку Україні в здійсненні її права вибору на реалізацію євроінтеграційних прагнень. Водночас проблема, що виникла з Росією, була якоюсь мірою корисна Україні, поставивши її в центр міжнародних подій.

Голова Верховної Ради підкреслив, що не варто драматизувати цей випадок у відносинах двох країн, які мають багато спільних історичних, культурних, економічних,

організаційних моментів. Росія є стратегічним партнером України, ринок економічної співпраці двох країн становить на сьогодні 63 млрд дол.

Україна уважно стежить за розвитком співпраці в рамках Митного союзу, направила туди свого спостерігача, хоче розвивати співпрацю з цим економічним угрупованням у форматі «три плюс один». Спікер ВР України зазначив, що вирішення конкретних аспектів проблеми вибіркового правосуддя сьогодні перебуває поза межами парламенту.

Під час зустрічі зі Ш. Фюле Голова Верховної Ради підкреслив важливу роль Президента України в активізації законодавчої роботи щодо євроінтеграції. Він поінформував співрозмовника про результати законодавчої роботи українського парламенту в напрямі виконання вимог ЄС для підписання Угоди про асоціацію і висловив сподівання, що документ буде підписано під час саміту ЄС у Вільнюсі в листопаді цього року.

У свою чергу Ш. Фюле звернув увагу на те, що Україна має зробити все, аби конструктивна співпраця політичних сил, яка є сьогодні в процесі підготовки до підписання Угоди про асоціацію, тривала й після її підписання.

Наголошуючи на тому, що докладає максимум зусиль, аби більшість й опозиція чули одне одного та домовлялися, Голова ВР висловив упевненість, що на зміну культурі мітингів, привнесені новими депутатами, прийде ефективна законотворча робота.

Сторони обмінялися думками стосовно деяких аспектів співпраці України з Європейським Союзом і Митним союзом, а також можливої співпраці ЄС і Митного союзу.

Ш. Фюле поінформував про свою можливу участь у національному круглому столі з питань євроінтеграції, який відбудеться 10–11 жовтня цього року у Києві (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 9.09).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Е. Бусол, канд. юридических наук, ст. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Євроінтеграція України: «за» і «против»

15 мая текущего года Европейская комиссия одобрила проект решения Совета Европейского Союза (ЕС) о подписании Соглашения об ассоциации с Украиной. Президент Украины В. Янукович заявил, что Украина работает над выполнением критериев Европейского Союза для подписания Соглашения об ассоциации.

По заявлению секретаря Совета национальной безопасности и обороны Украины (СНБО) А. Клюева в Брюсселе на совместной пресс-конференции с Комиссаром ЕС по вопросам расширения и Европейской политики соседства Ш. Фюле, Украина надеется подписать Соглашение об ассоциации с Европейским союзом, включающее создание зоны свободной торговли, этой осенью. Вместе с тем, он подчеркнул, что Украина планирует сохранять и продолжать углубление отношений и «интеграционные процессы с Россией, странами евразийского сообщества, другими мировыми лидерами и новыми центрами экономического развития».

К. Лисек, депутат Европарламента от Польши, проинформировал, что все без исключения политические группы Европарламента поддерживают подписание Соглашения об ассоциации Украина – ЕС. К. Лисек отметил, что ему не часто приходилось наблюдать такое единодушие среди коллег-европарламентариев. «Это было впервые за много лет. Все европарламентарии согласились с тем, что существует острая необходимость подписать Соглашение уже в этом году на Вильнюсском саммите». Одновременно евродепутат осудил действия России, которая пытается сорвать евроинтеграцию Украины и назвал такие действия неприемлемыми.

Перед этим украинская делегация во главе с Премьером Н. Азаровым провела консультации в Москве, после которых

первый вице-премьер РФ И. Шувалов заявил журналистам, что российская сторона считает бессмысленным продолжение дальнейших переговоров о перспективах одновременного участия Украины в зоне свободной торговли с Евросоюзом и в Таможенном союзе (ТС).

Напомним, ранее Россия ограничила украинский импорт в страну, что, по мнению многих аналитиков, фактически является давлением на официальный Киев с целью принудить его к интеграции в Таможенный союз.

Вместе с тем Россия опровергает обвинения в том, что Москва заставляет Украину присоединиться к ТС, и просит у ЕС не допускать подобных оценок, которые искажают суть вопроса. «Мы не навязываем Украине решений, их украинское руководство и украинский народ должны принять самостоятельно. Мы руководствуемся заявлениями Президента и правительства Украины о стремлении сохранить и развивать привилегированные, взаимовыгодные экономические контакты с государствами ТС, укреплять производственную кооперацию с ними, не потерять свою долю на нашем рынке», – заявил официальный представитель МИД РФ А. Лукашевич. «Призывают ЕС не искажать реальность и давать не эмоциональные, а объективные, экономически обоснованные оценки сценариев социально-экономического развития Украины после подписания Соглашения об ассоциации», – подчеркнул А. Лукашевич. «Хотели бы подчеркнуть, что, в отличие от политиков ЕС, мы никогда не выступали против “европейского выбора” Украины. Более того, в Декларации о Евразийской экономической интеграции от 11 ноября 2011 г. президенты России, Белоруссии и Казахстана, по сути, зафиксировали и наш “европейский выбор”, высказавшись за укрепление всестороннего, взаимовыгодного и равноправного сотрудничества с ЕС, с выходом на создание общего экономического пространства, за взаимное сближение интеграционных процессов в Евроатлантике и Евразии», – сказал А. Лукашевич.

Однако не все российские политики так демократично реагируют на евроинтеграционные намерения Украины. Так, советник президента РФ С. Глазьев в интервью телеканалу

«Россия-24» заявил, что Украина, подписав Соглашение об ассоциации с Евросоюзом, перестанет быть для России стратегическим партнером и фактически лишится статуса субъекта международного права, так как все свои действия в торговой сфере она должна будет согласовывать с Евросоюзом. «Мы не понимаем, зачем Украина добровольно отдаёт свой суверенитет в Брюссель, отказываясь от сотрудничества с нами на преференционных условиях», – сказал он. По словам С. Глазьева, «это катастрофа для Украины и большой удар для России». «Ми всеми силами хотели бы этого избежать», – подчеркнул С. Глазьев.

Он сообщил украинским журналистам о трех вариантах развития событий. Если Украина подпишет в ноябре Соглашение об ассоциации с ЕС, то Россия будет вынуждена ужесточить таможенное администрирование, чтобы избежать реимпорта европейских товаров через украинскую территорию: «Возможно, будет поставлен вопрос о прекращении отношений свободной торговли с Украиной, изучением этого вопроса уже занимается Евразийская экономическая комиссия». Кроме того, Россия может свернуть сотрудничество в ряде важнейших для украинской экономики проектов – в атомной энергетике, оборонно-промышленном комплексе, ракетно-космической, авиационной промышленности. «Потому что Украина берет на себя слишком жесткие обязательства в части выполнения европейских технических регламентов и следования европейской оборонной и внешней политике», – пояснил он.

Второй вариант предполагает, что Киев откажется от евроинтеграции и начнет переговоры об интеграции в евразийские структуры: «Мы снизим для вас цены на газ до уровня наших внутренних, будем поставлять нефть без пошлин. Общий эффект – Украина до 2030 г. получит +7 % валового продукта (в сумме это 220 млрд дол. дополнительного объема производства). Будут полностью реализованы все намеченные проекты. Кстати, РФ является главным инвестором в Украине, а российский бизнес дает 40 % прямых инвестиций в страну. Все это будет развиваться».

Последний вариант предполагает, что все останется как есть. «Будем реализовывать намеченные ранее программы по

разным секторам, сближать наши системы контроля на границе, технические системы, будем гармонизировать наше законодательство, в частности внешнеторговые операции, и развивать секторальное сотрудничество», – сказал С. Глазьев.

Первый вице-премьер России И. Шувалов предупреждает, что Россия может ввести для Украины единый таможенный тариф в случае подписания ею Соглашения об ассоциации. В целом шаги, которые может предпринять Россия в случае такого развития событий, могут быть самыми разными, отметил он. «От создания специальных механизмов таможенного контроля до механизмов введения единого таможенного тарифа на все группы товаров, которые с территории Украины пересекают таможенную границу на госгранице России, и применять, таким образом, полное таможенное оформление, единый таможенный тариф, который сейчас не применяется ко всем таможенным товарам», – заявил И. Шувалов.

В свою очередь, Европарламент намерен официально осудить торговую войну России против Украины. Уже в ближайшие недели он намерен принять резолюцию о недопустимости действий России в отношении Украины, которые направлены на срыв подписания Соглашения об ассоциации с ЕС. В частности, речь идет о развязывании Россией торговой войны, целью которой является срыв евроинтеграции Украины. Об этом в эксклюзивном комментарии телеканалу БТБ по завершении дебатов по украинскому вопросу заявил К. Лисек, депутат Европарламента от Польши.

В самой Украине отношение к курсу на евроинтеграцию неоднозначно. Нет единства по данному вопросу даже среди «регионалов». Так, народный депутат Украины от Партии регионов В. Колесниченко акцентирует внимание на том, что евроинтеграция подразумевает передачу части национального суверенитета Украины наднациональному органу – Европарламенту, что несет в себе определенные риски. «Евроинтеграция – процесс неоднозначный, несущий в себе не только позитивы, ведь это и передача части национального суверенитета, падение духовности, введение ювенальной юстиции, разделение славянского мира», – сказал В. Колесниченко.

Напомним, что В. Колесниченко зарегистрировал в Верховной Раде Украины проект закона «О внесении изменений в законодательство Украины» (относительно внешнеполитического курса Украины) от 20.08.2013 г., которым отменяются положения законов Украины «Об основах внутренней и внешней политики» и «Об основах национальной безопасности Украины», устанавливающие внешнеполитической целью Украины получение членства в Европейском Союзе.

В частности, законопроектом предлагается отменить нормы законов и отдельные законодательные акты Украины: п. 12 ч. 2 ст. 11 Закона Украины «Об основах внутренней и внешней политики» устанавливающий целью Украины членство в Европейском Союзе; в абзаце 5 ч. 2 ст. 8 Закона Украины «Об основах национальной безопасности Украины» № 964-IV от 19.06.2003 исключить слова «обретение членства в Европейском Союзе»; отменить Указ Президента Украины «Об утверждении Стратегии интеграции Украины в Европейский Союз»; некоторые «евроинтеграционные» распоряжения Кабинета Министров Украины.

Как прокомментировал данную инициативу В. Колесниченко, «по данным различных социологических опросов в украинском обществе отсутствует объединяющая, или хотя бы доминирующая, позиция относительно вектора внешнеполитического курса государства: присоединение к Таможенному союзу Евразийского экономического сообщества или к Европейскому Союзу. Мнение украинского народа по этому вопросу разделились примерно в соотношении 50/50, зачастую, даже с преимуществом в сторону присоединения к Таможенному союзу.

Поэтому закрепление в украинском законодательстве Верховной Радой Украины, без учета общественного мнения, единственного вектора внешнеполитической интеграции – «обретение членства в Европейском Союзе» является нарушением Конституционного принципа народного суверенитета, изложенного в ст. 5: носителем суверенитета и единственным источником власти в Украине является народ. Народ осуществляет власть непосредственно и через органы

государственной власти и органы местного самоуправления. Право определять и изменять конституционный строй в Украине принадлежит исключительно народу и не может быть узурпировано государством, его органами или должностными лицами».

«Вопрос внешнеэкономического курса должен решать исключительно украинский народ, поскольку любая интеграция тянет за собой частичную потерю государственного суверенитета страны. А игнорирование мнения народа может привести к негативным изменениям в государстве и обществе», – подчеркнул депутат.

«В тоже время обеспечение стратегического партнерства Украины не только с Европейским, но и с Таможенным союзом является одним из проявлений многосторонней либерализации. А согласно оценкам Института экономики и прогнозирования, общий положительный эффект вступления в Таможенный союз для нашей страны оценивается в 219 млрд дол. (в ценах 2010) или плюс 12,2 млрд дол. к отечественному ВВП ежегодно (то есть в среднем около 6 % дополнительного роста ВВП). При этом в первые годы интеграции возрастет экспорт из Украины в Россию продукции машиностроения, удельный вес которой в структуре прироста составит 36–40 %, а metallurgической продукции – 22–42 %. Тогда как при вступлении в Европейский Союз Украина столкнется с падением ВВП в среднем на 2–3 % в год, а также с закрытием ряда производств.

Направление курса украинского развития только с европейским вектором противоречит как законодательству, так и экономической целесообразности», – заявил В. Колесниченко. «Уверен, что принятие закона будет способствовать реализации Конституционного принципа народного суверенитета, приведет к реализации Украиной наиболее выгодной и продуктивной внешнеполитической стратегии, что будет способствовать развитию национальной экономики, построению гражданского общества и достижению высоких социальных стандартов», – считает депутат.

Со своей стороны, замглавы фракции ПР М. Чечетов заявил, что законопроект народного депутата В. Колесниченко,

которым предлагается отменить пункт о евроинтеграции в Законе «Об основах внутренней и внешней политики», вряд ли поддержит фракция ПР. «Фракция пока не рассматривала законопроект, и, скорее всего, его не поддержит, так как он не совпадает с внешнеполитической линией Президента и правительства», – заявил М. Чечетов. А идею В. Колесниченко о необходимости провести референдум по вопросу евроинтеграции М. Чечетов считает логичной. «Необходимо признать, что с юридической точки зрения позиция В. Колесниченко неувязима, поскольку он апеллирует к воле народа в ключевом для страны вопросе. Любая интеграция требует от страны пожертвовать частью суверенитета, и народ должен определять сам, кому он готов отдать», – сказал он.

По словам же лидера «Украинского выбора» В. Медведчука, политики, провозгласившие своей целью вступление Украины в ЕС, прикрываются если не национальными идеями, то уж точно национальными интересами. Красной нитью через все их программы проходит провозглашение национального суверенитета Украины как высочайшей ценности. Но это не мешает «евроукраинцам» громко ратовать за вступление в Евросоюз, отмечает политик. Чтобы заметить, насколько противоречат друг другу эти два тезиса, он предлагает сопоставить положения Конституции Украины с нормами Договора о Европейском Союзе (ДЕС) и Договора о функционировании Европейского Союза (ДФЕС), которые с 2007 г. определяют механизм функционирования Европейского Союза и его институций.

Сторонникам евроинтеграции, считающим, что ЕС является объединением стран, в основе которого лежат принципы равенства пола и сексуальной ориентированности, В. Медведчук считает необходимым напомнить: Европейская конституция потерпела фиаско: ее проект не был утвержден на референдумах государств – членов ЕС. Граждане Украины должны знать, что именно неприятие европейцами такой Конституции привело к подписанию на саммите ЕС 13 декабря 2007 г. документа под названием «Лиссабонский договор о внесении изменений в Договор о Европейском Союзе и в Договор об учреждении европейского сообщества».

Напомним, что с вступлением в силу Лиссабонского договора 1 декабря 2009 г. начался новый период в развитии Европейского Союза. Положения Лиссабонского договора предусматривают ряд существенных изменений, направленных как на укрепление институций ЕС, так и внутренней интеграции в целом. Наряду с получением Евросоюзом международной правосубъектности, основные изменения произошли в институционной сфере, а также в механизмах принятия решений в самом Европейском Союзе. Введены новые руководящие должности – Президент Европейского Совета и Высокий представитель по вопросам иностранных дел и политики безопасности, а также создан новый орган – Европейская служба внешнеполитической деятельности (дипломатическое ведомство ЕС, которое практически будет играть роль «министерства иностранных дел»).

Относительно возможного влияния Лиссабонского договора на отношения между Украиной и ЕС, следует отметить, что в Договоре об основании ЕС остаётся ст. 49, которая предусматривает право каждой европейской страны на вступление в ЕС. Юридически не закреплено нового критерия получения членства в ЕС, известного как «способность к расширению» ЕС, включение которого в изначальный текст Конституционного Договора ЕС активно лоббировали некоторые крупные государства-члены ЕС. Критерии получения членства в ЕС стали значительно жёстче из-за того, что институтам ЕС даны значительно более широкие дискреционные полномочия по регулированию процесса расширения ЕС. Кроме того, в тексте документа есть ссылка на Копенгагенские критерии вступления новых государств-членов ЕС, что наделяет их юридически обязывающим значением.

В своем заявлении от 10 декабря 2012 г. Совет иностранных дел ЕС выразил надежду на проведение в Украине конституционной реформы. В связи с этим народный депутат, член парламентской фракции Партии регионов, председатель подкомитета по вопросам судоустройства и статуса судей Комитета Верховной Рады по вопросам правосудия Д. Шпенов отметил, что заявление Совета иностранных дел ЕС свидетельствует о том, что Европа заинтересована в проведе-

нии конституционной реформы в Украине и считает ее одной из важнейших составляющих на пути евроинтеграции Украины.

Некоторые политики высказываются о несоответствии европейского курса Украины Конституции страны. Так, народный депутат от Партии регионов О. Царев опубликовал на своем сайте правовое заключение по вопросу соответствия норм Конституции Украины положениям проекта Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом. О. Царев заявил, что шесть пунктов Соглашения об ассоциации с Европейским Союзом противоречат Конституции Украины.

«Содержательный анализ Соглашения однозначно свидетельствует, что подписание его Украиной невозможно без изменения или исключения ряда положений Конституции Украины, определяющих принципы независимости государства, в соответствии с которыми суверенным и единственным источником власти является народ, признается и действует принцип верховенства права, а Конституция Украины имеет высшую юридическую силу (ст. 1, 2, 5, 8 разд. I «Общие положения» Основного Закона Украины)», – отмечается в заключении Независимого украинского центра правовых инициатив и экспертиз «Правовое государство».

Определение общего объема компетенции Совета ассоциации и Комитета ассоциации, а также обязательность их правовых решений де-юре и де-факто устанавливают принцип их высшей юридической силы относительно национального украинского законодательства, следовательно, возникает необходимость изменять фундаментальные принципы и положения Конституции Украины, определенные разделом I «Общие положения», относительно образования государства.

«Такие положения Соглашения не корреспондируют с предписаниями ст. 17, 115 Конституции Украины и противоречат конституционно закрепленным принципам народного и государственного суверенитета, содержание которых определяется ст. 5 Основного Закона Украины», – отмечают авторы заключения.

В заключении также указывается, что, согласно ч. 3 ст. 463 Соглашения, Совет ассоциации вправе вносить поправки в

Приложения к Соглашению, которые регламентируют, в том числе, вопросы пошлин и импортных квот, транспорта и связи, налогообложения, предпринимательства, социальной политики, здравоохранения и образования. Таким образом, решения по указанным выше вопросам будут приниматься на министерском уровне, поскольку Совет ассоциации состоит из представителей органов исполнительной власти, в то время как ст. 92 Конституции Украины закрепляет, что подобные вопросы определяются или устанавливаются исключительно законами Украины.

По мнению экспертов, кроме того, противоречит Конституции также норма Соглашения, обязывающая к ратификации и имплементации Римского статута Международного уголовного суда 1998 г. и его соответствующих инструментов, так как Конституция не предусматривает дополнений системы национальной юрисдикции международным субъектом уголовной юстиции. Эксперты отмечают, что анализ ст. 22, закрепляющей гарантii прав и свобод граждан, ст. 55 о судебных способах защиты таких прав и ст. 124 Конституции Украины в их совокупности дает основания утверждать, что функционирование Международного уголовного суда как дополнительного института уголовного преследования сужает объем прав и свобод граждан Украины и противоречит конституционным принципам правосудия Украины.

Принимая во внимание то обстоятельство, что Римский статут Международного уголовного суда¹ не ратифицирован Украиной, а его положения противоречат нормам Конституции Украины (согласно выводу Конституционного Суда Украины от 11 июля 2001 г. № 5-в. – Прим. автора), Соглашение, обязывающее ратифицировать и имплементировать Римский статут Международного уголовного суда, априори не может быть подписано украинской стороной. Таким образом, предписание положений, которые лежат в основе Соглашения,

¹ **Римский статут Международного уголовного суда** (англ. *Rome Statute of the International Criminal Court*) – международный договор, учредивший Международный уголовный суд. Принят на дипломатической конференции в Риме 17 июля 1998 г. и вступил в силу с 1 июля 2002 г. По состоянию на май 2011 г., договор ратифицировало 114 государств, всего Римский статут подписало 139 государств, но ратифицировали соглашение не все. Среди прочего, Устав устанавливает функции, юрисдикцию и структуру суда.

противоречат ст. 5, 6, 17, 22, 55, 124 и 150 Основного закона Украины, а их реализация «сопряжена с сужением объема прав и свобод граждан Украины», считают эксперты.

«Согласно части второй ст. 9 Основного закона Украины, заключение международных договоров, противоречащих Конституции Украины, возможно только после внесения соответствующих изменений в Конституцию Украины», – подчеркивается в заключении. В то же время эксперты отмечают, что внести изменения в разд. I «Общие положения» Конституции Украины без их утверждения на всеукраинском референдуме невозможно.

Таким образом, предписания положений, которые лежат в основе Соглашения, противоречат ст. 5, 6, 17, 22, 55, 124 и 150 Основного Закона Украины, а их реализация «сопряжена с сужением объема прав и свобод граждан Украины».

По мнению В. Медведчука, есть все основания утверждать, что и представители дипломатического корпуса Украины (в лице К. Елисеева, представителя Украины при Еврокомиссии и других структурах Евросоюза в Брюсселе), и еврокомиссар по вопросам расширения и политики добрососедства Ш. Фюле преднамеренно умалчивают о действительных обстоятельствах и условиях вступления стран в ЕС. На самом деле, утверждает политик, в соответствии с положениями этого договора Украина при вступлении в ЕС теряет не только часть своего суверенитета, но и статус государства как такового.

По комментариям В. Медведчука, ряд статей Конституции Украины устанавливает основные принципы суверенитета нашей страны. Единственным источником власти в Украине является народ, в стране действует принцип верховенства права, Конституция имеет высшую юридическую силу. Земля и природные ресурсы – объекты права собственности украинского народа; наше государство имеет внеблоковый статус. Все это вступает в прямое противоречие с положениями ДЕС и ДФЕС, а также делает невозможным получение членства в Евросоюзе без отказа от изложенных выше основных принципов украинского суверенитета.

Договор о функционировании устанавливает право Евросоюза принимать законы и юридические акты, обязательные

для всех членов объединения. Причем сами страны имеют право проводить законодательную политику лишь в рамках полномочий, установленных ЕС, а также для выполнения правовых актов союза. Де-факто положения вышеназванных европейских договоров устанавливают принцип высшей юридической силы законодательных актов ЕС относительно национального законодательства государств-членов. Что несомненно с Конституцией Украины в ее нынешней редакции, утверждает В. Медведчук.

Точно так же наднациональные органы ЕС определяют основы совместной внешней и оборонной политики, регулируют предпринимательскую деятельность и использование природных ресурсов страны. Руководящие органы Евросоюза имеют исключительное право вмешательства во внутренние дела государств-участниц с целью «установления правил конкуренции, нужных для функционирования внутреннего рынка». На этом фоне уж совсем незначительным кажется несоответствие относительно двойного гражданства, которое допускается в Евросоюзе и категорически запрещается Конституцией Украины.

Таким образом, по мнению В. Медведчука, европейская интеграция противоречит самому понятию суверенитета Украины, как и любой другой страны, которая захочет стать членом ЕС. Он продолжает: «Единственный, в духе классического идеализма, аргумент наших “евроукраинцев” – это цивилизационный выбор страны. По их логике, европейцы, если мы заключим договор об ассоциации и потом вступим в ЕС, помогут нам в Украине построить “цивилизованную Европу”. У меня тут же возникает множество наивных вопросов. Разве договор об ассоциации или даже членство в ЕС сможет гарантировать нам независимость нашей судебной системы? Разве это поможет нам побороть коррупцию? И что, кроме дежурных заявлений и угроз, которые никогда не будут исполнены, сможет сделать Евросоюз с нарушением прав человека в Украине? Или к нам европейцы приедут убирать мусор, менять сгоревшие в подъездах лампочки? Или начнут делать настоящий европейский “ямочный ремонт” на дорогах? Может, мы допустим европейцев

к нашим выборам? Пусть за нас проголосуют, а то сколько мы ни голосуем, все выбираем не тех, кого надо».

Против вступления Украины в Евросоюз выступили и коммунисты. Например, первый секретарь Луганского горкома Коммунистической партии Украины М. Чаленко считает, что многие жители Луганской области обеспокоены внешней политикой, которую проводит Президент и выступают против вступления в Евросоюз. «На данный момент многие общественные организации и просто граждане, недовольны тем, что Украину толкают в Евросоюз. Президент и другие органы власти должны прислушаться к мнению народа», – уверен М. Чаленко.

Наряду с отрицательными высказываниями политиков и экспертов относительно членства Украины в ЕС, существуют, как сказано выше, и противоположные мнения. В частности, Президент Украины В. Янукович отмечает, что европейский выбор Украины закреплен в законе «Об основах внутренней и внешней политики» и не подлежит сомнению. «Нам нужно найти прагматичные решения, и наши национальные интересы всегда будут положены в основу отношений Украины как с Европейским Союзом, так и с Таможенным союзом», – сказал Президент.

В свою очередь председатель Конституционной Ассамблеи, первый Президент Украины Л. Кравчук считает, что граждане страны делают ценностный выбор: «В ЕС лучше законы, нравственность, ответственность, моральные качества, защищена от посягательств. У нас сегодня племянник прокурора – начальник милиции, прокурор – кум, в Верховной Раде – отец, брат, кум и так далее. Это невозможно в цивилизованной стране. Если мы хотим жить, как живем сейчас, – тогда нам путь в Таможенный союз».

По мнению А. Охрименко, президента Украинского аналитического центра, подписание Соглашения об ассоциации Украина – ЕС приведет к снижению стоимости доллара на украинском рынке ниже отметки 8 грн/дол. за счет увеличения притока валюты, который будет превышать ее отток из страны. «Договор об ассоциации с ЕС, прежде всего, покажет всем международным инвесторам, что наша страна окончательно

сделала европейский выбор. Поскольку на данный момент, когда зарубежный инвестор думает об инвестициях в Украину, его пугает или точнее путает ее непонятное будущее. Сложно инвестировать в страну, которая никак не может четко определиться со своим вектором развития на будущее», – сказал А. Охрименко.

«Подписание Соглашения об ассоциации с ЕС приведет к существенному росту зарубежных инвестиций в Украину, – считает А. Охрименко, – как следствие, приток валюты будет в несколько раз превышать текущие инвестиции из-за рубежа. Это в первую очередь отразится на возможностях для украинских банков с зарубежными собственниками привлекать валютные кредиты из ЕС. Кроме того, крупные украинские компании, прежде всего – принадлежащие нашим олигархам, обретут возможность получать кредиты в западноевропейских банках. Поэтому не удивительно, что олигархи поддерживают договор с ЕС. Во многом этот договор решит их амбициозные задачи по привлечению инвестиций в развитие своего бизнеса. Опыт работы с Россией показал, что там нет дешевых кредитов, и условия торговли ухудшаются с каждым годом. Поэтому ориентация на ЕС для многих наших олигархов – это выход из сложившейся ситуации, когда они смогут благодаря особым условиям ассоциации получить доступ к западноевропейским деньгам».

Оценивая потенциальный объем иностранных инвестиций в экономику Украины после подписания СА с ЕС, А. Охрименко привел пример Польши: после заключения Соглашения об ассоциации с ЕС эта страна получила около 20–30 млрд дол. иностранных инвестиций.

Подобного мнения придерживается и экономический эксперт Международного центра перспективных исследований И. Газизуллин. По его словам, Соглашение об ассоциации с Евросоюзом позволит Украине привлекать втрое больше прямых иностранных инвестиций, чем сейчас. В эксклюзивном комментарии телеканалу БТБ он отметил, что западные инвесторы вкладывают в экономику нашего государства почти 4 млрд дол. ежегодно, и выразил уверенность, что ассоциация

с ЕС поможет модернизировать национальное производство, улучшить инвестиционный климат и ускорит реформы. «Это будет очень серьезный сигнал для инвесторов, которые будут вкладывать деньги в Украине в производство, в новые компании, тогда мы уже сможем усилить свое присутствие на европейском рынке. Это усилит наши связи – промышленные, финансовые связи с европейскими компаниями, и это позволит нам лучше чувствовать себя на их рынках», – отметил эксперт.

Политолог И. Жданов отмечает: «Для страны выбор между ЕС и ТС – это выбор системы ценностей. Для олигархов – выбор между европейским рынком объемом 15 трлн дол., где правила игры четко определены, и Таможенным союзом, в котором экономика зачастую подчинена политике и где в первую очередь встанет вопрос о сборе всех таможенных платежей (это примерно треть украинского бюджета) в общий котел», – подчеркнул эксперт.

Глава Комитета экономистов Украины А. Новак высказал мнение, что в случае подписания Украиной Соглашения об ассоциации с ЕС через несколько лет этого же захочет и Российская Федерация. Он отметил, что «сейчас идёт много разговоров о том, что если мы подпишем ассоциацию с ЕС, то Россия от нас отвернётся». Экономист напомнил, что похожая ситуация была пять лет назад, когда Украина вступала во Всемирную организацию торговли (ВТО): «Некоторые представители также кричали, что с вступлением в ВТО будет трагедия и СНГ будет для нас закрыто. Стало СНГ закрытым? Нет. Более того, через четыре года в ВТО вступила и РФ». Мотивацией у России, по мнению эксперта, будет то, что «рынок ЕС в 15 раз объёмнее, чем рынок СНГ и при этом он намного более платежеспособный».

Рассматривая поднятую тему, стоит отметить, как относятся к евроинтеграционным устремлениям Украины в странах СНГ. Так, генеральный секретарь ГУАМ, первый посол Грузии в Украине В. Чечелашвили отмечает: «Украина – большое европейское государство, с которым невозможно не считаться. Украина обречена на то, чтобы играть очень серьезную роль, роль регионального лидера в юго-восточной Европе. Поэтому

от судьбы Украины зависит, какой будет конфигурация международных отношений в этом регионе».

По мнению В. Чечелашвили, подписание Соглашения об ассоциации с ЕС, которое ожидается на Вильнюсском саммите в ноябре, только углубит сотрудничество в рамках ГУАМ. «Зона свободной торговли, образованная странами ГУАМ – Грузией, Украиной, Азербайджаном и Молдовой, функционирует на тех же условиях, что и ЕС. Поэтому евроинтеграция этих стран откроет новые возможности для сотрудничества», – полагает он.

В. Чечелашвили считает, что взаимодействие на постсоветском пространстве и ассоциация с ЕС – не противоречат друг другу. В будущем, прогнозирует политик, наше государство вместе с другими странами ГУАМ сформирует новое пространство сотрудничества в юго-восточной Европе. «И очень важно, что украинское правительство, украинские президенты демонстрируют последовательность и приверженность этому европейскому курсу. Я думаю, что соответствующее подтверждение европейским стремлениям как Грузии, так и Украины будет дано на будущем саммите Европейского Союза в Вильнюсе, на который мы все возлагаем очень большие надежды», – убежден В. Чечелашвили.

Новый посол США в Украине Дж. Пайетт высоко оценивает шансы Украины на подписание Соглашения об ассоциации с ЕС, о чем он рассказал в интервью «Событиям недели» на телеканале «Украина». На вопрос о том, высока ли вероятность подписания соглашения, 50/50 или выше, он ответил: «Я думаю выше, чем это – правда, так думаю. Я так говорю на основе услышанного от руководителей правительства, от оппозиции, а также от моих европейских коллег. Есть некоторые критически важные шаги, которые должно совершить правительство для выполнения условий, сформулированных Европой для подписания Соглашения об ассоциации. В этом мы очень поддерживаем миссию Кокса – Квасьневского. Мы видим ее, как неизменный способ продвинутся вперед».

Подытожив мнения отечественных и зарубежных политиков, экспертов, аналитиков, выступающих с высказываниями «за» и «против» европейского курса Украины, а также с заяв-

лениями о несоответствии Конституции Украины некоторых положений проекта Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом, можно сказать, что руководство страны окончательно сделало свой выбор в пользу евроинтеграции. Вместе с тем мнения украинского общества по этому вопросу до сих пор неоднозначны. В этой связи социологи отмечают, что украинское общество в действительности ещё не сделало однозначный выбор в пользу одного или другого направления внешней политики. Распределение мнений зависит даже от того, как формулируются вопросы: при жестком противопоставлении направлений интеграции получается одна картина, при ответах, предполагающих сочетание сотрудничества с ЕС и ТС, – совершенно другая.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Председатель Верховной Рады В. Рыбак сообщил, что во время встреч с европейскими политиками не было обсуждения ситуации с дальнейшим ходом лечения экс-премьера Ю. Тимошенко. Об этом спикер заявил в интервью Первому национальному телеканалу.

«Во время встреч в Вильнюсе высказал мнение, что этот вопрос находится за пределами Верховной Рады, это чисто юридический вопрос», – сказал он.

Председатель Верховной Рады напомнил, что дважды ставил на голосование проект статьи Уголовного кодекса о декриминализации и дважды ее не поддержали парламентарии, в том числе представители оппозиционных фракций. На сегодняшний день этот вопрос, сказал В. Рыбак, поднят на более высокий уровень: на уровень главы государства, представителей ЕС. «Вопрос лечения Юлии Владимировны за границей мы не рассматривали ни с одним из участников встречи в Вильнюсе в пятницу», – отметил он (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.09*).

***

Комітет з питань верховенства права та правосуддя рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу щодо підсудності справ.

На засіданні комітету зазначалося, що законопроект (реєстр. № 2333) спрямований на удосконалення процесуального законодавства України в частині визначення підсудності справ про позбавлення батьківських прав.

Проектом закону пропонується внести зміни до ч. 1 ст. 110 Цивільного процесуального кодексу, якою визначена підсудність справ за вибором позивача, і доповнити категорією справ про позбавлення батьківських прав, надавши позивачу право подавати такий позов за місцем проживання чи перебування відповідача або за своїм місцем проживання.

Під час обговорення зазначалося, що в судовій практиці виникають чисельні судові спори з питання позбавлення батьківських прав. Народні депутати звертали увагу на те, що згідно з чинним Цивільним процесуальним кодексом для справ цієї категорії встановлена загальна підсудність таких справ – за місцезнаходженням відповідача.

Парламентарі акцентували також увагу на тому, що аналіз судових рішень по справах цієї категорії вказує на те, що в багатьох випадках відповідач залишає сім'ю з дітьми та переїжджає – нерідко до іншого населеного пункту. Крім того, визначальним у вирішенні спору про позбавлення батьківства є висновок органу опіки й піклування районної адміністрації, що територіально є за місцем проживання дитини.

Проаналізувавши запропоновані зміни, народні депутати підкреслювали, що чинна редакція ч. 1 ст. 110 Цивільного процесуального кодексу охоплює у цій нормі категорії справ, пов'язаних одним об'єктом правового регулювання – інтересами дитини, що дає можливість застосування правил альтернативної підсудності.

На думку членів комітету, прийняття законопроекту сприятиме захисту прав матері (батька), які виховують дітей і за певних обставин змушені звертатись до суду з позовом про

позбавлення батьківських прав іншого батька (матері) (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Заступник голови Комітету у закордонних справах В. Полочанінов провів зустріч з делегацією групи дружби Франція – Україна сенату Французької Республіки на чолі з головою групи дружби Е. Море.

Під час зустрічі, яка відбулася на прохання французької сторони, було обговорено поточну політичну ситуацію в Україні, а також розвиток двосторонніх міжпарламентських відносин між Україною і Французькою Республікою.

Заступник голови комітету поінформував членів делегації про розгляд Верховною Радою ряду законопроектів, спрямованих на підписання Угоди про асоціацію між Україною і Європейським Союзом.

Е. Море у свою чергу зазначив: «Ми бажаємо підписання цієї Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, що, на мою думку і на думку більшості французьких парламентарів, сприятиме зміцненню зв'язків України з Європою».

Голова парламентської групи дружби Франція – Україна акцентував увагу на розбудові міцних зв'язків між нашими народами, які до сьогодні залишаються важливою сферою зацікавленості французької зовнішньої політики, зокрема на рівні відповідних груп з міжпарламентських зв'язків.

На завершення зустрічі Е. Море подякував В. Полочанінову за можливість її проведення і висловив сподівання щодо інтенсифікації двосторонніх зв'язків між нашими двома країнами на рівні міжпарламентських груп дружби та парламентів загалом.

У зустрічі також взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол Франції в Україні А. Ремі (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Партія регіонів підготувала законопроект, завдяки якому у Верховній Раді скоро можуть утворитися нові

депутатські групи. Про це пише «Комерсант-Україна» з посиленням на свої джерела.

Як повідомляє видання, законопроект про зниження до 15 осіб порогу, необхідного для формування депутатських груп з правами фракцій, уже готовий і буде внесений до парламенту найближчим часом. На сьогодні для формування групи необхідно мінімум 32 депутати (за величиною найменшої фракції у ВР).

«Законопроект про зниження порогу для формування груп буде зареєстрований у ВР наступного пленарного тижня (з 16 по 20 вересня. – Ред.). Цифра варіюється в діапазоні 14–15 осіб», – повідомило джерело в ПР. За його словами, це дасть змогу створити дві депутатські групи з мажоритарників. Першу може очолити І. Рибаков (позафракційний), другу – співвласник групи компаній «Континіум» І. Єремеєв.

Як стверджує інше джерело видання, рішення знибити поріг було прийнято на зустрічі В. Януковича з депутатами від ПР 4 вересня. «Президент дав зрозуміти, що слід поглибити співпрацю з позафракційними депутатами. Він сказав: “Людям, які хочуть з нами працювати, треба надати таку можливість”», – розповів один із депутатів від ПР.

Як вважає позафракційний депутат О. Доній, на такий крок В. Янукович пішов, намагаючись підстрахуватися на випадок саботажу євроінтеграційних законів депутатами з більшості. «Соратники В. Януковича шукають союзників на стороні – зараз ім доводиться співпрацювати з опозицією і шукати підходи до нас. Перший крок до цього – знибити поріг для створення груп, ми на цьому давно наполягаємо», – підкреслив депутат.

Тим часом представники опозиційних фракцій упевнені, що ініціатива ПР спрямована проти них. «Розмови про те, щоб знибити поріг для депутатських груп, справді ведуться. Я вважаю, що ці дії спрямовані на розкол опозиційних фракцій», – заявив «ударівець» В. Карпунцов (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 9.09).

***

До визначення зовнішньополітичного вектора необхідно підійти комплексно. З цією метою найближчим часом буде створена конституційно-правова комісія з комплексного реформування всього масиву нормативно-правових актів, що стосуються визначення вектора зовнішньополітичної інтеграції України. Про це УНН повідомив народний депутат України В. Колесніченко.

«З цією метою найближчим часом буде створена конституційно-правова комісія з комплексного реформування всього масиву нормативно-правових актів, що стосуються визначення вектора зовнішньополітичної інтеграції України. До комісії увійдуть провідні українські вчені, що мають власну думку, депутати, громадські діячі та правознавці. Комісія відкрита для роботи всіх бажаючих і вітає конструктивні пропозиції щодо зміни українського законодавства. Головним її завданням стане якнайшвидша підготовка нового Закону України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики”, усього комплексу змін до нормативно-правових актів України з метою винесення їх на всенародне обговорення та розгляд парламенту”, – розповів В. Колесніченко.

Крім того, політик переконаний, що будь-яка інтеграція спричиняє втрату державного суверенітету країни. «Питання зовнішньополітичного курсу України має вирішувати виключно український народ, оскільки будь-яка інтеграція тягне за собою втрату державного суверенітету країни. А ігнорування думки народу – єдиного джерела влади, є прямим і грубим порушенням понад 20-ти статей Конституції України, і, особливо, ст. 5: носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Підміна волі народу в цьому випадку може привести до крайніх загострень у державі й суспільстві, а також ставить питання про легітимність влади», – зауважив народний депутат.

На підтвердження своїх слів В. Колесніченко повідомив, що тільки за 20 днів, що минули від дати реєстрації його законо-проекту (20 серпня цього року В. Колесніченко зареєстрував у парламенті законопроект «Про внесення змін до законодавства України» (щодо зовнішньополітичного курсу України)

№ 3103), він отримав понад 70 000 підписів на підтримку законодавчої ініціативи й курсу на реалізацію принципу народного суверенітету.

«Обговорення питання продемонструвало необхідність внесення змін до ще понад 200 нормативно-правових актів України, у які були внесені норми обов'язкової зовнішньополітичної інтеграції виключно тільки на Захід. Також необхідно доопрацювати механізм реалізації законопроекту для запобігання можливим спробам узурпації влади в майбутньому. Тому, імовірно, необхідно відкликати законопроект для його істотного доопрацювання – щоб він давав не аморфні натяки, а пропонував ясні, зрозумілі й однозначні перспективи та способи реалізації державного суверенітету», – резюмував політик (*Новий погляд* (<http://www.pohlyad.com>). – 2013. – 9.09).

***

Депутаты от «Батьківщини» А. Павловский и А. Турчинов внесли на рассмотрение в парламент законопроект, увеличивающий продолжительность отпуска и уменьшающий длительность рабочей недели.

Законопроект увеличивает ежегодный оплачиваемый отпуск с 24 до 28 календарных дней, или четырех полных календарных недель. А продолжительность рабочей недели сокращается до 38 часов.

По словам А. Павловского, Украина должна приблизить свое законодательство к европейским социальным стандартам. «Оба законопроекта следует рассматривать не только как усиление права трудящихся на отдых, которое предусмотрено статьями Конституции Украины, а прежде всего как интеграцию отечественного законодательства в европейское, – отметил он. – Ведь Украина подписала Европейскую социальную хартию, призванную защищать социальные и экономические права человека».

Народный депутат напомнил, что в Европе рабочая неделя длится от 35 до 38 часов. Основной отпуск – не меньше четырех недель. «Хочу подчеркнуть, что сокращение рабочего вре-

мени должно происходить без сокращения заработной платы, – добавил А. Павловский. – Это станет первым шагом для поддержания и повышения стоимости рабочей силы, ее производительности. Ведь сейчас рабочая сила в Украине самая дешевая в Европе».

По данным Академии наук, доля заработной платы работника в себестоимости продукции в нашей стране составляет 6,5 %, тогда как в странах Европы этот показатель достигает 30–40 % (*Новости. mail.ru* (<http://news.mail.ru>). – 2013. – 9.09).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Усі дії влади спрямовані на зменшення впливу світової кризи на економіку країни, наголошує Президент України В. Янукович.

«Сьогодні я всі свої сили весь час спрямую на те, щоб економічна криза менше проникала в нашу країну і негативно впливало на економіку», – сказал глава держави в інтерв’ю ТРК «Україна», відповідаючи на запитання щодо участі в майбутній президентській кампанії. «Я виконую ту програму, з якою йшов на вибори в 2010 р. Коли я відзвітую за цією програмою перед українським народом, а я думаю, що звіт буде вже у 2014 р.... тоді я прийму рішення з цього питання», – сказав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 8.09).

***

Україна не повинна протиставляти співпрацю на європейському напрямі і відносини з євразійським співтовариством, зазначає Президент В. Янукович.

«Нам не потрібно протиставляти питання європейської інтеграції з питаннями будівництва стратегічних відносин з країнами євразійського співтовариства або союзу», – сказал глава держави в інтерв’ю телеканалу «Україна».

В. Янукович нагадав, що вже підписано ряд документів, які визначають статус України у відносинах з Митним союзом і

Євразійським союзом, у яких наша держава є спостерігачем. «Що стосується референдуму, про який весь час йде мова і яким лякають усіх, референдум необхідний буде тоді, у перспективі, коли буде йтися про вступ до того чи іншого співтовариства, за якого нам потрібно буде делегувати частину наших суверенних прав, передбачених Конституцією. І ось тут, звичайно, тільки український народ може прийняти таке рішення», – сказав Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 8.09).

***

Президент України В. Янукович сподівається на прийняття всіх законів, необхідних для підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом.

В інтерв'ю телеканалу «Україна» Президент зазначив, що наша держава йде шляхом євроінтеграції вже багато років. «Ця осінь – це проміжний етап, який підіб'є підсумки того, що було зроблено не просто за останні роки, а, можна сказати, за великий період часу, відтоді як було прийнято стратегічне рішення про те, що Україна йде шляхом європейської інтеграції», – сказав він.

За словами глави держави, документи, заплановані до підписання на саміті Східного партнерства, фактично відобразять глибину тієї інтеграції, якої досягла Україна і яка дасть можливість іти далі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 8.09).

***

Міністерство внутрішніх справ слід значно реформувати, наголошує Президент України В. Янукович. В інтерв'ю телеканалу «Україна» глава держави зазначив, що структуру МВС очікує розподіл функцій. «Наприклад, одна з функцій – це слідство. Новий Кримінальний процесуальний кодекс передбачає створення національного слідчого органу», – сказав Президент.

Відповідаючи на запитання, чи буде перейменована українська міліція на поліцію, В. Янукович підкреслив, що суть не

в назві. «Усі добре розуміють, що суть не в назві... Найголовніше – це той зміст і якість, яка закладена в роботі цього відомства», – сказав він (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 8.09).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров позитивно оцінив перші результати роботи парламенту. Особливо главу уряду порадувала злагоджена робота народних депутатів у середу під час голосування за євроінтеграційні закони. Про це М. Азаров заявив на своїй сторінці в соціальній мережі «Фейсбуку».

«Учора цю подію вже відзначив посол Євросоюзу в Україні пан Ян Томбінські. І вчорашнє солідарне голосування в парламенті він оцінив як хорошу відповідь всім, хто сумнівається в тому, що в цих питаннях Україна здатна приймати консолідоване рішення», – заявив М. Азаров.

Прем'єр-міністр також зазначив, що євроінтеграційні закони підтримала навіть опозиція: «Можливо, на них вплинуло спілкування лідерів цих фракцій з єврокомісаром паном Штефаном Фюле, яке було тиждень тому і на якому вони дружно взяли на себе зобов'язання підтримувати урядові законопроекти. У будь-якому разі я так само позитивно оцінюю результати голосування», – сказав глава уряду (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 6.09).

***

Діючий голова ОБСЄ, міністр закордонних справ України Л. Кожара був прийнятий президентом Хорватії І. Йосиповичем.

Міністр привітав Хорватію з історичною подією – вступом до Європейського Союзу.

Президент Хорватії підтвердив незмінну підтримку його державою євроінтеграційних праґнень України, відзначивши традиційно дружній характер українсько-хорватських відносин.

Під час зустрічі сторони обговорили актуальні питання двостороннього співробітництва, передусім в економічній сфері. Особлива увага була приділена перспективам поглиблення

взаємодії в галузях енергетики і військово-технічного співробітництва (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2013. – 9.09).

***

Кабінет Міністрів схвалив Концепцію Державної цільової програми створення та функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг на період до 2017 р. Відповідне розпорядження № 614-р уряд прийняв 24 липня 2013 р.

На сучасному етапі розвитку України виникає потреба у створенні нових зasad державного управління, що базуються на принципах відкритості й прозорості, з метою формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян і суб'єктів господарювання, насамперед у наданні адміністративних послуг.

Реалізація таких зasad повинна здійснюватися шляхом створення інформаційної системи надання адміністративних послуг; забезпечення функціонування якої неможливе без упровадження інформаційних технологій у діяльність державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим й органів місцевого самоврядування.

Міжнародний досвід, зокрема Франції і Канади, демонструє, що застосування інформаційних технологій під час надання адміністративних послуг сприяє підвищенню рівня поінформованості громадськості про порядок й умови надання адміністративних послуг, а також надає можливість значно підвищити ефективність їх надання і створити зручні умови для одержувачів таких послуг.

Сучасний стан інформаційного забезпечення надання адміністративних послуг в Україні характеризується недостатнім використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій під час організації надання адміністративних послуг, значними витратами часу на проведення погоджувальних процедур з державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування для прийняття рішення щодо надання адміністративних послуг,

відсутністю єдиного доступного й зручного для громадськості офіційного джерела інформації про адміністративні послуги, суб'єктів, порядок їх надання, нормативно-правові акти, відповідно до яких надаються такі послуги.

Мета Програми – створення доступних і зручних умов для реалізації і захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб шляхом здійснення заходів зі створення і функціонування системи електронної міжвідомчої взаємодії державних органів, Єдиного державного порталу адміністративних послуг, цілодобової урядової телефонної довідки про адміністративні послуги.

Виконання Програми дасть змогу підвищити якість надання адміністративних послуг і рівень поінформованості про них суб'єктів звернень, зменшити фінансові й часові витрати суб'єктів звернень під час отримання адміністративних послуг, забезпечити інформаційну відкритість і прозорість діяльності суб'єктів надання адміністративних послуг, створити нові робочі місця. Строк виконання Програми – 2013–2017 рр. (*Урядовий портал (www.ktni.gov.ua)*. – 2013. – 9.09).

***

Кабінет Міністрів передав цілісний майновий комплекс державного підприємства «Поліграфічний комбінат “Україна”» зі сфери управління Міністерства фінансів в управління Нацбанку. Про це йдеться у відповідному розпорядженні № 667-р, яке Кабмін прийняв 21 серпня 2013 р.

У розпорядженні вказується, що рішення набирає чинності одночасно із законом про повернення державного контролю і виробництва державними підприємствами документів і бланків, що вимагають використання спеціальних елементів захисту.

Цей закон був підписаний Президентом 23 липня і, як зафіксовано в тексті, він набирає чинності через 30 днів після офіційного опублікування. Документ був офіційно опублікований у виданні «Голос України» 26 липня 2013 р. в № 137.

Таким чином, обидва документи набрали чинності 25 серпня 2013 р.

Нагадаємо, що цим законом контроль над виробництвом усіх документів і бланків з елементами захисту передається державним підприємствам, що входять до сфери управління Нацбанку. Під контроль НБУ, зокрема, передається виробництво бланків документів, передбачених Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр і документи, що підтверджують громадянство України, посвідчуєть особу або її спеціальний статус». Тобто бланків внутрішніх паспортів громадянина України, а також бланків документів, що підтверджують спеціальний статус особистості.

Таким чином, підприємствам Нацбанку надано право виготовляти:

- бланки паспортів і посвідчень особи;
- бланки документів, що підтверджують спеціальний статус особи;
- бланки документів із спеціальними елементами захисту (у тому числі бюллетенів для голосування на виборах);
- марки акцизного податку;
- бланки цінних паперів;
- бланки для оформлення результатів надання адмінпослуг;
- бланки інших документів, які відповідно до законодавства потребують використання спеціальних елементів захисту.

Крім того, закупівлі таких бланків виводяться з-під дії закону про держзакупівлі (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 9.09).

***

Міністерство інфраструктури України в рамках Державної програми активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр. задля оновлення пасажирського рухомого складу розробляє механізм пільгового кредитування для вітчизняних автоперевізників. З метою відпрацювання оптимального механізму придбання транспортних засобів під державні гарантії під головуванням директора департаменту автомобільного транспорту Мінінфраструктури під час II Всеукраїнського автотранспортного форуму в Ялті відбувся круглий стіл за участі представників ВГО ВААП та українських

автовиробників. Присутні на зустрічі перевізники підтримали таку ініціативу.

«Цією Програмою передбачено оновлення парку міського громадського транспорту – трамваїв, тролейбусів та автобусів – комунальними підприємствами, а також закупівля нових автобусів приватними підприємцями. І якщо щодо електротранспорту вже є певні зрушення, то щодо рухомому складу приватного сектору ринку потрібен нормативний документ, яким регулюватиметься процес кредитування», – розповів перевізникам Д. Петухов. Він наголосив, що оновлення рухомого складу істотно не вплине на обсяги перевезень пасажирів, однак дасть можливість підвищити якість і рівень безпеки перевезень, знизити шкідливий вплив на навколишнє середовище. Крім того, будуть створені нові робочі місця і розвиватиметься вітчизняна автопромисловість (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 9.09).

***

Министерство доходов и сборов Украины предлагает обновить ставки государственной пошлины за товары и услуги. Об этом говорится в законопроекте «О государственной пошлине», разработанном ведомством и опубликованном 9 сентября.

Также министерство определит категории граждан и организаций, которые должны платить пошлину и которые освобождаются от ее уплаты. При этом плательщиками пошлины являются граждане Украины, иностранцы и лица без гражданства, учреждения и юридические лица, которые обращаются в уполномоченные органы для подтверждения или выдачи документов, имеющих юридическое значение.

Ставки пошлины определяются в процентах к минимальной зарплате или сумме договора, которая не может быть ниже оценочной стоимости объекта договора. Не платят пошлину граждане Украины за подтверждение копий документов о назначении пенсии или об опеке, за госрегистрацию рождения или смерти, включая повторную выдачу регистрационных документов, за подтверждение завещаний и актов дарения в пользу государства или госпредприятий.

Не требует уплаты госпошлины выдача свидетельств о праве на наследство, оформление общегражданского паспорта – впервые или при обмене, а также служебных, дипломатических паспортов, свидетельств моряка и паспортов для выезда за границу для детей младше 16 лет, подтверждение договоров мены участков земли для владельцев таких участков, госрегистрация прав на недвижимость.

Не платят пошлину также инвалиды войны и чернобыльцы. Не облагается пошлиной имущество участников боевых действий и граждан, погибших при исполнении служебных обязанностей, а также реабилитированных граждан, жилые дома в сельской местности при условии, что граждане намерены там проживать постоянно, вклады в учреждениях «Ощадбанка», включая вклады Сбербанка СССР, а также страховые суммы по договорам страхования, ценные бумаги, зарплаты и гонорары за использование изобретений (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.09).

***

29 жовтня 2013 р. в Україні відбудеться Міжнародний науковий конгрес «Інформаційне суспільство в Україні», організаторами якого є Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України й Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український дім».

Голова Держінформнауки В. Семиноженко, який також очолює Оргкомітет Міжнародного наукового конгресу, зазначив, що захід присвячений тематиці розвитку інформаційно-комунікаційних технологій і розбудови інформаційного суспільства в Україні. «Ми ставимо перед собою масштабне завдання: побудувати в Україні високодинамічну інформаційну економіку й суспільство вільного доступу до інформації та знань. Тому конгрес має стати єдиним майданчиком для налагодження діалогу представників органів державної влади, науки та бізнесу», – наголосив В. Семиноженко.

Він наголосив на високому представницькому рівні заходу, що для участі в конгресі планується запросити Прем'єр-

міністра України, представників Адміністрації Президента України, Верховної Ради України, Ради національної безпеки та оборони України, Кабінету Міністрів України, міністерств та інших органів центральної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, Національної академії наук України, фахівців, навчальних закладів, бібліотек, установ і організацій і, безумовно, іноземних фахівців указаної сфери.

На порядок денний будуть винесені питання розбудови інформаційного суспільства, входження України до глобального інформаційного простору, надання електронних адміністративних послуг, реалізації пріоритетів і здійснення заходів Національної програми інформатизації, спрямованих на розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, встановлення контактів з потенційними партнерами з розбудови інноваційних структур і трансферу технологій тощо. «Ми розраховуємо, що Міжнародний конгрес сформує так звану дорожню карту діяльності галузі, яка буде орієнтиром для всіх учасників ринку. Дуже сподіваюся, що наш захід дасть старт багатьом проектам», – наголосив В. Семиноженко.

Він поінформував, що в рамках наукового конгресу відбудеться експозиція новітніх рішень у сфері інформаційно-комунікаційних технологій провідних вітчизняних і закордонних IT-компаній. Також будуть відзначені партнери ініціативи «Партнерство “Відкритий уряд”», нагороджено переможців I Національного конкурсу з е-урядування, а також відбудеться офіційна презентація порталу управління знаннями «Ми розвиваємо електронне урядування».

Цьогоріч Міжнародний науковий конгрес «Інформаційне суспільство в Україні» відбудеться в Києві в Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» (вул. Хрещатик, 2) (*Урядовий портал* (www.ktn.gov.ua). – 2013. – 9.09).

ПОЛИТИКА

П. Симоненко заявил о том, что акция по сбору подписей относительно проведения референдума, на котором граждане Украины сами будут определять вектор развития страны, стартовавшая в воскресенье, уже показала, что украинцы хотят сами выбирать то, будет ли идти страна в ЕС.

Кроме того, лидер КПУ обратил внимание, что факт поддержания необходимости проведения плебисцита говорит о наличии довольно высокого уровня политической и социальной ответственности среди украинских граждан.

Также главный коммунист страны отметил, что олигархам, которые на сегодняшний день находятся при власти, необходимо считаться с мнением обычных граждан.

КПУ организовала специальное собрание по поводу проведения референдума. Всего на мероприятие прибыло около 2,5 тыс. человек со всей Украины. Все участники собрания единогласно поддержали инициативу проведения референдума по вопросу вступления Украины в ЕЭС.

Кроме того, в рамках данного мероприятия была утверждена окончательная форма вопроса.

После собрания П. Симоненко заявил о том, что данная акция является крупнейшим всеукраинским движением, основной целью которого является попытка закрепить основные права граждан на самостоятельное определение внешнеполитического вектора развития страны (*Хроника.info* (<http://hronika.info>). – 2013. – 9.09).

***

Лидеры оппозиционных фракций А. Яценюк, В. Кличко и О. Тягныбок обещают всеми доступными средствами добиваться проведения выборов в Киеве. В частности, оппозиция не исключает возможности задействовать международные каналы. Об этом политики заявили в комментариях ZN.UA в ответ на вопрос о своих дальнейших действиях в отношении ситуации, сложившейся с выборами в Киеве.

Лидер партии УДАР В. Кличко заявил, что оппозиционные политические силы не только планируют, но уже и предпринимали ряд действий, чтобы изменить ситуацию. КС постановил провести выборы в Киеве в 2015 г. «Мы обратились в Высший административный суд Украины с иском к Верховной Раде по факту ее бездеятельности в вопросе назначения выборов мэра столицы и депутатов Киевсовета. К сожалению, ВАСУ отказал даже в открытии производства, – подчеркнул он. – Мы будем предпринимать дальнейшие действия для давления на власть – в том числе и международные. Однако позвольте мне пока не раскрывать все карты относительно наших планов».

Глава Политсовета партии «Батьківщина» А. Яценюк напомнил, что оппозиция, блокируя трибуну парламента, уже дважды добивалась голосования по вопросу о назначении выборов, и «дважды ПР с подачи В. Януковича, по его прямому указанию, не поддержала этих постановлений». По словам А. Яценюка общая стратегия оппозиции на гипотетических выборах определена – «единий кандидат в мэры, единственный кандидат на каждом округе, одна программа, мощная коалиция трех в новом горсовете».

Лидер ВО «Свобода» О. Тягныбок считает, что определяющий фактор, который заставит власть назначить выборы Киевсовета, – это активная позиция киевлян и всех украинцев. «К сожалению, пока такой мобилизации нет, и наша задача как раз и заключается в том, чтобы поднимать людей на защиту своих основных прав, – констатирует он. – Важно, чтобы мы шли на выборы с согласованной программой действий в следующем городском совете и с четко определенными областями ответственности» (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 9.09).

***

Оппозиция использует имя экс-премьера Ю. Тимошенко для того, чтобы препятствовать подписанию Соглашения об ассоциации с ЕС, но такие действия направлены против народа. Об этом заявил народный депутат Украины, член парламентской фракции Партии регионов М. Опанашенко в эфире 5 канала.

«В то время как есть решение суда и вина Ю. Тимошенко доказана, мы видим, как депутаты из оппозиционных сил в вопросе экс-премьера неоднократно говорят на черное – белое и предлагают переписать законодательство под одного человека, – обратил внимание парламентарий. – Кроме того, оппозиционные партии сейчас используют имя Ю. Тимошенко для того, чтобы препятствовать подписанию Соглашения об ассоциации с ЕС. Но это негативный факт, это борьба со своим народом».

«Регионал» посоветовал оппозиции действовать в рамках закона о внутренней и внешней политике, где определен курс Украины на евроинтеграцию (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.09*).

***

Київська влада примушує керівників комунальних підприємств, головних лікарів, директорів шкіл та інших бюджетників вступати до Партиї регіонів. Про це заявив депутат фракції УДАР у Київраді О. Давиденко, повідомляє прес-служба партії.

Як стверджує депутат, «залучення» нових членів у партію власти покладено на першого заступника голови КМДА А. Голубченка, який нещодавно став керівником Київської організації ПР.

О. Давиденко твердить, що фахівці у всіх сферах життєдіяльності міста поставлені перед вибором: або звільнення, або приєднання до лав ПР. «Таким чином вони намагаються формально збільшити кількість партійців і добитися лояльності від керівників усіх комунальних підприємств столиці», – твердить «ударівець».

Депутата особливо обурює те, що, крім столичних чиновників, до лав ПР начебто примушують вступати вчителів, лікарів і керівників середньої ланки бюджетних підприємств Києва (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2013. – 9.09*).

***

Українські опозиційні партії дуже незначним чином впливають на євроінтеграційні процеси в Україні, тому виявились радіше супутниками В. Януковича в цьому питанні.

Про це 9 вересня на брифінгу повідомив львівський культуролог, філософ, один із засновників Громадського руху «Третя українська республіка» Т. Возняк.

«Великий український поїзд все ж таки рушив із платформи, на якій він стояв багато років у напрямі ЄС. У кабіні мотоциклиста сидить Віктор Федорович Янукович. А десь на приступках вчепились за поручні три наші політичні опозиційні партії – «Батьківщина», УДАР і ВО «Свобода»», – повідомив Т. Возняк.

Він додав, що опозиційні партії виявились радше попутниками на шляху України до євроінтеграції – адже вони дуже незначно впливають на перебіг подій. «Інша річ, що вони повинні себе якось у цій ситуації спозиціонувати, бо після підписання чи непідписання документи слід буде якось втілювати в реальність, у що віриться із натугою», – повідомив він (*Варіанти* (<http://www.varianty.net>). – 2013. – 9.09).

ЕКОНОМІКА

Спад попиту на валюту й приріст обсягу гривневих депозитів позитивно вплине на зростання української економіки – банки отримують додатковий кредитний ресурс. Таку думку в ексклюзивному коментарі телеканалу БТБ висловив економіст Інституту економіки Швейцарії М. Ламлі. Також, на думку експерта, спад попиту на долари надає стабілізуючий вплив на валютний ринок і курс гривні.

На думку експерта, якщо пересічні українці віддають перевагу гривні – це доказ упевненості в її стабільності. «Приріст банківських депозитів у гривні може бути інтерпретований як хороший знак, – каже М. Ламлі. – Це означає, що люди хочуть тримати гроші в Україні. Якщо гроші утримуються в країні, вони йдуть на інвестиційні цілі. Це стимулює економічне зростання в країні».

Також експерт зазначив, що зростання попиту на національну валюту – яскравий доказ того, що країна та її грошова одиниця інвестиційно привабливі. «Якщо громадяни обирають національну валюту, вони впевнені, що отримають від цього

певну вигоду. Високий попит на грошову одиницю країни говорить про те, що люди хочуть інвестувати в цю країну. І якщо вони це роблять – економіка країни тільки виграє», – сказав швейцарський економіст.

Коментуючи приріст довгострокових депозитів в українській банківській системі, М. Ламлі сказав, що це є доказом упевненості людей у довгостроковій перспективі.

За даними Національного банку України, обсяг гривневих депозитів за сім місяців 2013 р. зріс на 25,4 % і перевищив по-значку 230 млрд грн. Поліпшується і термінова структура вкладів – частка довгострокових депозитів збільшилася на 4,5 %, перевищивши 39 % депозитного портфеля банків (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Базовая инфляция в Украине в августе 2013 г., как и в три предыдущих месяца, была равна нулю, сообщила Государственная служба статистики.

Согласно ее данным, в годовом измерении (по отношению к аналогичному месяцу прошлого года) базовая инфляция по итогам августа третий месяц подряд сохранилась на уровне 0,1 %.

В целом с начала 2013 г. базовая дефляция составила 0,3 %, тогда как аналогичный период прошлого года Украина завершила с базовой инфляцией 0,4 %.

Базовая инфляция исключает краткосрочные неравномерные изменения цен под влиянием отдельных факторов, которые носят административный, событийный, а также сезонный характер. Преимущественно речь идет о ценовой динамике, которая не учитывает изменения цен на продовольствие и энергоносители.

Госстат начал расчет базовой инфляции в 2008 г. По итогам 2009 г. этот показатель в стране составил 14,9 %, тогда как потребительские цены возросли на 12,3 %. В 2010 г. базовая инфляция замедлилась до 7,9 %, рост потребительских цен – до 9,1 %, в 2011 г. – соответственно до 6,9 и 4,6 %.

В 2012 г. в Украине базовая дефляция упала до 0,8 %, а потребительские цены снизились на 0,2 %.

Потребительские цены в Украине в августе 2013 г. снизились на 0,7 %, а в целом с начала года – на 0,6 %. В годовом измерении – по отношению к аналогичному месяцу 2012 г. – дефляция составила 0,4 %.

Правительство ожидало в 2012 г. ускорения инфляции до 7,9 %, а в Госбюджет-2013 заложило прогноз инфляции 4,8–6,1 % (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 9.09).

***

Компанія Roshen готова к сотрудничеству с российской стороной для возвращения ее продукции на российский рынок, сказал во время передачи «Шустер LIVE» на телеканале «Интер» акционер компании, народный депутат Украины П. Порошенко.

«Мы уже два месяца зовем “Ау”! Может кто-то приедет, сделаем совместную группу или комиссию? Я против того, чтобы политизировать этот процесс. Украина должна действовать исключительно правовым способом. Закрыли рынки – приедьте, мы открыты к инспекции, открыты к безопасности питания и стандартов, поскольку это партнерские отношения, а все остальное от лукавого», – сказал П. Порошенко.

По его мнению, Россия, введя запрет и ограничение на некоторые украинские товары, нарушила правила Всемирной торговой организации. «Они нарушают правила ВТО – таможенные процедуры не могут распространяться более чем на 7 % продукции. По отношению к Украине – это 34 %. Это прямое нарушение норм ВТО», – заявил П. Порошенко (*Четверта влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 9.09).

***

Дворічну зовнішню позику на 750 млн дол., яку уряд в кінці серпня дозволив залучити Мінфіну, надасть російська сторона. Про це пише Forbes.

Як повідомляється, під час засідання уряду міністр фінансів Ю. Колобов «з голосу» вніс пропозицію знизити обумовлений раніше урядом розмір комісії за залучення позики – з 3,02 до 0,5 %. Як пояснив Ю. Колобов, такого значного

зниження комісійних вдалося досягти завдяки «вкрай важким переговорам з російськими партнерами». Замість 22,65 млн дол. за обслуговування позики Мінфін заплатить лише 3,75 млн дол. – Кабмін пропозицію підтримав. Це означає, що кредит на 750 млн дол. Україні буде наданий російською стороною.

«Якби йшлося про залучення коштів через євробонди, у їх розміщенні брали б участь чотири лід-менеджери Мінфіну – Credit Suisse, Morgan Stanley, ВТБ і “Сбербанк Росії”», – пояснює інвестбанкар на умовах анонімності. За його словами, переговори Мінфіну виключно з російськими банками говорять про те, що йдеться не про євробонди, а про прямий кредит. «Причому російські інвестбанки не виступатимуть посередниками для залучення позики іншої держави. Вони самі надають фінансування», – уточнює співрозмовник і додає, що кредит нададуть два російські банки, один з яких «Сбербанк Росії».

Як пише видання, цю інформацію підтверджив і обізнаний високопоставлений банкір. Представник Мінфіну, знайомий з перебігом переговорів, не підтвердив, але й не спростував тезу про те, що кредит буде залучено в російських банків.

За даними Forbes, протягом 45 днів до і після цієї операції її учасники не мають права її коментувати (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Ціни на сиру нафту й природний газ, що видобуваються в Україні, у серпні 2013 р. зросли на 10,9 % порівняно з аналогічним періодом минулого року. Про це говорять дані Державної служби статистики України.

У місячному вирахуванні ціни на нафту й газ в Україні збільшилися на 1,2 %, у річному вимірі – на 6,7 %. Загалом у січні – серпні 2013 р. вартість нафти й газу в Україні збільшилася на 7,8 % порівняно з відповідним періодом минулого року.

У цілому ціни на продукцію добувної промисловості й розробки кар'єрів у серпні опустилися на 4,7 % порівняно з липнем ц. р. і зросли на 0,1 % порівняно із серпнем минулого року.

За даними Держстатистики, індекси цін виробників промислової продукції в серпні 2013 р. в місячному численні зросли

на 1,2 %. Як повідомляло агентство, у серпні ц. р. дефляція в Україні становила 0,7 % (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.09).

***

ДТЭК подписал соглашение с VTB Capital об открытии кредитной линии в размере 5,35 млрд российских р. (162 млн дол.). Об этом сообщает пресс-служба компании.

В рамках кредитной линии предусмотрено предоставление финансирования двумя траншами – сроком на три и пять лет.

Использование денежных средств запланировано на общекорпоративные цели, включая пополнение оборотных средств и финансирование капитальных затрат. «Учитывая консервативную политику банковских учреждений к кредитованию промышленных предприятий на текущий момент, организация этой кредитной линии еще раз доказывает эффективность системы управления ДТЭК – прозрачность ведения бизнеса, стабильность бизнес-процессов и прогнозируемость результатов. Мы, безусловно, нацелены на долгосрочное сотрудничество с группой ВТБ и заинтересованы в расширении набора финансовых инструментов, которые и в дальнейшем позволят эффективно финансировать ключевые проекты компании», – отметил директор по финансам ДТЭК В. Старухин (*Минпром* (<http://minprom.ua>)). – 2013. – 9.09).

***

Корпорація «Богдан», один із провідних українських автовиробників, у січні – серпні 2013 р. випустила 5,421 тис. автотранспортних засобів усіх типів, що майже вдвічі менше аналогічного показника за вісім місяців 2012 р.

Як повідомив прес-секретар корпорації С. Красуля, за цей період виробництво легкових автомобілів скоротилося на 49,7 % – до 4,864 тис. од., комерційних (пікапи «Богдан» і легкі вантажівки Hyundai HD) – у 3,6 раза, до 186 од., тоді як падіння виробництва автобусів і тролейбусів незначно – на 5,4 %, до 371 од. «На жаль, ці показники обумовлені тим, що практично весь І квартал завод легкових авто в Черкасах вимушено простоював», – зазначає прес-секретар.

С. Красуля також зазначив, що в серпні порівняно з липнем випуск легкових авто зріс на 0,5 % – до 1,061 тис. од., проте до серпня-2012 зберігається падіння на 22 %. Крім того, за його словами, серед позитивних моментів – активізація переговорів практично з усіма партнерами щодо постановки на виробництво нових моделей автомобілів. «Позитивні тенденції є, але змушені констатувати: намічений на цей рік план (випуск 25 тис. легкових авто) ми виконати не зможемо, він буде переглянутий у бік зменшення. Його параметри будуть оголошенні пізніше, оскільки на сьогодні наші логісти прораховують план, зокрема, з урахуванням того, наскільки успішними будуть переговори щодо початку виробництва Lifan, наскільки оперативно будуть поставлені машинокомплекти для випуску Great Wall і т. д.», – зазначив С. Красуля.

Він ще раз підкреслив, що для досягнення бажаних виробничих результатів необхідні подальші кроки з підтримки автомобільного стимулування попиту, зокрема компенсації кредитних ставок і доплат на покупку вітчизняних авто при здачі на утилізацію старих. «Так, нам вдалося зберегти виробництво і не зупинити завод, поставити на виробництво нові автомобілі, що в перспективі дасть змогу збільшити кількість робочих місць. Водночас завантажити конвеєр на 100 % відразу неможливо», – додав він.

С. Красуля також повідомив, що в дилерській мережі корпорації досить автомобілів, вироблених до 1 вересня 2013 р. (набрання чинності утилізаційного збору), що дасть можливість не збільшувати ціну на них у період формування необхідної мережі утилізації і внесення заводів у реєстри Мінекології і Мінпромполітики.

За підсумками 2012 р. корпорація скоротила випуск автомобільних засобів на 36,2 % порівняно з 2011 р. – до 13,455 тис. од., у тому числі випустила 12,034 тис. легкових автомобілів (на 40,5 % менше), 876 комерційних (на 34,8 % більше) і 545 автобусів і тролейбусів (у 2,7 раза більше) (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.09).

***

По предварительным данным в Украине в августе 2013 г. было произведено 5 тыс. 769 автотранспортных средств, что на 14,1 % больше, чем в июле, и на 21 % меньше аналогичного показателя прошлого года. За восемь месяцев показатель сократился на 46 %. Об этом сообщает Укравтопром.

Автопроизводители считают, что несколько улучшить кризисную ситуацию в отрасли помогло введение дополнительных пошлин на импорт автомобилей и введение утилизационного сбора, и ожидают дальнейших шагов по поддержке автопроизводства и стимулированию потребительского спроса.

Производство легковых автомобилей в августе составило 5268 ед. (на 14,3 % больше, чем в июле, и на 19,4 % меньше августа 2012 г.).

Объемы выпуска коммерческих автомобилей составили 261 ед. (на 24,9 % больше, чем в июле, и на 26,9 % меньше, чем в августе 2012 г.).

Августовский результат автобусного производства зафиксирован на уровне 240 ед., что на 0,4 % больше, чем в предыдущем месяце, и на 41,5 % меньше показателя августа прошлого года.

Всего за восемь месяцев 2013 г. в Украине произведено 29 тыс. 80 автотранспортных средств, что на 46 % меньше показателя 2012 г. Из них: легковые автомобили – 26 тыс. 621 шт. (-45,9 %); коммерческие автомобили – 1 тыс. 136 шт. (-51,8 %); автобусы – 1 тыс. 323 шт. (-40,9 %).

Все еще значительное сокращение автопроизводства к аналогичному периоду прошлого года сохраняется, в первую очередь, с учетом простоев ряда крупных автозаводов в начале года (*РБК-Україна* (<http://tek.rbc.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Металургійні підприємства України нарощують виробництво продукції, зокрема «АрселорМіттал Кривий Ріг» за всім місяців 2013 р. збільшив виробництво металопрокату на 5,3 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, а Алчевський меткомбінат – на 17,5 %.

Як ідеться в повідомленні, за вісім місяців 2013 р. виробництво сталі й чавуну на меткомбінаті «АрселорМіттал Кривий Ріг» збереглося практично на рівні січня – серпня минулого року – 4,2 млн т і 3,7 млн т відповідно.

У серпні цього року меткомбінат виробив 500 тис. т прокату, 570 тис. т сталі і 490 тис. т чавуну.

У 2012 р. порівняно з 2011 р. виробництво сталі на комбінаті збільшилося на 12,57 % – до 6,4 млн т, виплавка чавуну – на 14,64 %, до 5,61 млн т, прокату на 13,26 % – до 5,62 млн т. 86,4 % продукції у 2012 р. йшло на експорт. У підприємства закордонний інвестор.

Водночас Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча (ММК ім. Ілліча, власник «Метінвест» Р. Ахметова) за вісім місяців 2013 р. скоротив виробництво металопрокату на 5,8 % – до 2,86 млн т.

У січні – серпні цього року комбінат виплавив 3,4 млн т сталі, 3,2 млн т чавуну.

У серпні ММК ім. Ілліча виробив 370 тис. т загального прокату, 450 тис. т сталі і 460 тис. т чавуну.

За підсумками 2012 р. меткомбінат виробив 4,33 млн т загального металопрокату (на 17 % менше, ніж у 2011 р.), 5,15 млн т сталі (на 16 % менше), 4,51 млн т чавуну (на 12,8 % менше).

Натомість металургійний комбінат «Азовсталь» (власник «Метінвест») за вісім місяців 2013 р. зберіг виробництво прокату на рівні минулого року – 2,8 млн т.

У січні – серпні 2013 р. виробництво сталі знизилося на 3,6 % – до 3,05 млн т, а виробництво чавуну – на 3,5 %, до 2,64 млн т.

У серпні 2013 р. на підприємстві було вироблено 385 тис. т сталі, 335 тис. т чавуну і 354 тис. т прокату.

За 2012 р. підприємство виробило 4,17 млн т загального металопрокату (на 22 % менше, ніж у 2011 р.), 4,6 млн т сталі (на 17,7 % менше), 4,03 млн т чавуну (на 17,2 % менше).

Водночас, Алчевський меткомбінат (власник ІСД, російський інвестор) наростиав виробництво металопрокату на 17,5 % – до 2,63 млн т.

У січні – серпні комбінат виплавив 2,87 млн т сталі й 2,63 млн т чавуну.

У серпні підприємство виробило 354 тис. т прокату, 337 тис. т сталі, 304 тис. т чавуну.

За 2012 р. меткомбінат скоротив виробництво металопрокату на 4,6 % порівняно з 2011 р. – до 3,47 млн т, виробництво сталі становило 3,87 млн т (на 2,5 % більше, ніж у 2011 р.), виробництво чавуну зросло на 3,4 % – до 3,52 млн т.

Єнакіївський металургійний завод (власник «Метінвест») за вісім місяців 2013 р. збільшив виробництво прокату на 2,3 % – до 1,88 млн т. У січні – серпні підприємство виплавило 1,9 млн т сталі й 1,7 млн т чавуну.

У серпні ЄМЗ виробив 245 тис. т прокату, 251 тис. т сталі, 227 тис. т чавуну.

Єнакіївський металургійний завод у 2012 р. наростили виробництво прокату на 4,3 % щодо 2011 р. – до 2,67 млн т, сталі – на 2,3 %, до 2,73 млн т, чавуну – на 5,2 %, до 2,465 млн т (*Реальна економіка* (<http://real-economy.com.ua>). – 2013. – 9.09).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Підписання та імплементація Угоди про асоціацію з Євросоюзом має позитивно вплинути на протидію явищу тіньового обігу підакцизних товарів в Україні.

«Це має статися, зокрема, за рахунок скоординованих дій органів державної влади України та ЄС у напрямі протидії незаконному переміщенню тютюнових виробів», – сказав співголова Комітету з питань митної політики Американської торговельної палати в Україні І. Даньков.

За словами І. Данькова, позитивний ефект має також принести удосконалення митного контролю на українському кордоні для запобігання незаконному ввезенню підакцизних товарів в Україну, насамперед з Придністров'я і країн Митного союзу (*Реальна економіка* (<http://real-economy.com.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Група юристів зробила висновок, що нормативні бази Євросоюзу й Митного союзу несумісні. Про це заявив перший віце-прем'єр Росії І. Шувалов на зустрічі прем'єр-міністра РФ Д. Медведєва з віце-прем'єрами.

«Висновок на сьогодні однозначний: ці норми не збігаються, і у випадку, якщо Угода між Україною та ЄС буде підписана й набере чинності, то ряд зобов'язань, які є ключовими й основними для Митного союзу, Україна на себе узяти не зможе», – сказав І. Шувалов. Зокрема, Україна не зможе узяти для себе єдиний митний тариф, отже, не буде створена єдина митна територія. За словами І. Шувалова, висновок зробили юристи-міжнародники, юристи органів влади й незалежні юристи, які проаналізували норми, підготовлені в угоді про асоційоване членство у всеосяжну зону вільної торгівлі між ЄС і Україною й основні норми Митного союзу.

Д. Медведєв же заявив: «Я хочу, щоб тут жодних ілюзій не було. Ситуація досить проста: під час підписання відповідного документа з державами Євросоюзу про асоційоване членство практично для наших українських партнерів вход у Митний союз буде закритий». За його словами, про це цілком відверто говорять і керівники самого Євросоюзу, хоча іноді це прикривається якоюсь риторикою. «Я думаю, що мають розуміти усі, беручи до уваги людей, які живуть в Україні, громадян України, що це ключовий політичний вибір, який сьогодні робить керівництво України», – зазначив Д. Медведєв (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Україна сама відгороджується і робить такі кроки, які прирікають її на дорогий газ, нафту й на ізолявання від ринку Росії. Про це в інтерв'ю радіо «Ехо Москви» заявив радник президента РФ С. Глазьев.

«Договір про Єдиний економічний простір з Росією, Білоруссю і Казахстаном Україна ратифікувала багато років тому, це частина української законодавчої бази. Якби далі рухалися

в цьому напрямі, мали б сьогодні газ, так само як Білорусь, мали б газ в три рази дешевше», – заявив С. Глазьєв. За його словами, контракти, які укладаються всередині Митного союзу і зовні, – принципово різні.

«Усередині в нас по газу діє принцип рівної прибутковості. Пакет по Єдиному економічному простору йшов вже після Митного союзу. Ми прийняли рішення про скасування імпортних мит і непросте рішення про скасування експортних мит – у межах обсягу енергоносіїв, який споживається в кожній державі», – зазначив радник В. Путіна. При цьому С. Глазьєв підкреслив, що Україна «вже підписала угоду про участь в Європейському енергетичному співтоваристві, де взяла на себе європейські норми регулювання транзиту енергоносія, що зробило для “Газпрому” участь у консорціумі щодо труби невигідною, безглуздою». «Тобто Україна сама відгороджується, у цьому проблема, вона сама робить такі кроки, які її прирікають на дорогий газ, на дорогу нафту, на ізоляцію від ринку Росії і Митного союзу. Навіщо це українське керівництво робить, нам не зрозуміло», – заявив С. Глазьєв (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Товарооборот между Украиной и Польшей может быть в несколько раз выше и достигать 20–25 млрд дол. в год. Об этом в Днепропетровске заявил посол Польши в Украине Г. Литвин, сообщает радио «Свобода».

«На сегодня товарооборот между Польшей и Украиной составляет 8 млрд дол., но, если посмотреть на потенциал Украины и Польши, должно быть где-то 20–25 млрд дол. в год. Мы довольны, что имеем и эту цифру, ведь за последние несколько лет этот показатель возрос. Но, безусловно, возможности у нас намного выше», – отметил Г. Литвин.

Он также добавил, что подписание Украиной Соглашения об ассоциации с Европейским Союзом поможет еще лучшему развитию украинско-польских экономических связей. «Надеемся, что договор будет подписан и мы будем дальше развивать наше сотрудничество», – заявил Г. Литвин.

Как сообщалось, польский бизнес считает Украину вторым по приоритетности после Евросоюза направлением для инвестиций (*РБК-Україна* (<http://tek.rbc.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Запасы ключевой стальной продукции в Китае по состоянию на 31 августа 2013 г. достигли 12,4505 млн т. Об этом свидетельствуют данные статистики.

По сравнению с запасами металла, зафиксированными 20 августа, нынешний показатель увеличился на 376,4 тыс. т.

Напомним, что объемы среднесуточного производства стали в Китае в период с 21 по 31 августа по сравнению со второй декадой месяца увеличились на 0,05 %. В частности, выплавка металла на предприятиях страны в заданный период достигла 2,1192 млн т в день.

Ранее сообщалось, что объемы среднесуточного производства стали в Китае с 11 по 20 августа по сравнению с первой декадой месяца сократились на 1,19 %. Выплавка металла в стране в заданный период составила 2,1181 млн т (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.09).

***

Российская компания «Норильский никель» планирует продажи четырех месторождений никеля в Австралии. Об этом сообщает «Металлсервис».

Концерн уже отправил предложения о покупке потенциальным инвесторам. Активы были куплены в 2007 г. как часть LionOre.

Ранее сообщалось, что компания «Норильский никель» во II квартале 2013 г. по сравнению с предыдущим кварталом увеличила объемы производства меди на 4 % – до 94,6 тыс. т. За январь – июнь этого года «Норильский никель» выпустил 186 тыс. т красного металла. Это на 4 % больше по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

ОАО «ГМК «Норильский никель» – крупнейший в мире производитель никеля и палладия, один из крупнейших производителей платины и меди. Кроме того, «Норильский ни-

кель» производит побочные металлы: кобальт, хром, родий, серебро, золото, иридий, рутений, а также селен, теллур и селен. Производственные подразделения компании находятся в России, Австралии, Ботсване, Финляндии, США и ЮАР (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 9.09).

***

За прогнозами аналітиків зростання економіки США в 2014 р. становитиме 3 %. Як пишуть «Вести», про це говорять дані опитування Національної асоціації економіки бізнесу США (NABE).

У минулому місяці Міністерство торгівлі США заявило, що в ІІ кварталі 2013 р. темпи економічного зростання зафіксовані на рівні 2,5 %. За даними NABE, у ІІІ кварталі зростання ВВП у річному розрахунку становитиме 2,3 %.

Трудовий ринок США, на думку опитаних експертів, стабілізується, а рівень інфляції залишається невисоким. Так, у поточному році рівень безробіття становитиме близько 7,5 %, у 2014 р. знизиться до 7 %. «Кожен місяць кількість робочих місць збільшуватиметься на 189 тис. у 2013 році і на 199 тис. у наступному році», – ідеться в повідомленні.

Як зазначається, бюджетний секвестр негативно позначиться на обсязі споживчих витрат, тим не менше, у 2014 р. складеться позитивна тенденція. Аналітики передбачають, що темпи зростання споживчих витрат становитимуть 2 %, а в наступному році очікується показник у 2,6 %.

Також опитані прогнозують, що індекс споживчих цін збільшиться цього року на 1,3 %, а в 2014 р. на 1,7 %, хоча ЦБ США встановив цільовий рівень інфляції у 2 % (*Реальна економіка* (<http://real-economy.com.ua>). – 2013. – 9.09).

Для нотаток

Для нотаток

РЕЗОНАНС

Бюллетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 68

Бюллетень підготували:

О. Ворошилов, О. Бусол, В. Бондаренко

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

В. Бондаренко

Підп. до друку 10.09.2013.

Формат 60x84 1/16. Обл.-вид. арк. 2,39. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 1390 від 11.06.2003 р.